

รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม*

THE MODEL OF GOOD MANAGEMENT OF SUB - DISTRICT PEOPLE TRAINING UNIT AT SAMUTSONGKRAM PROVINCE

พระแมนรัตน์ จตตมโล

Phra Manrat Cattamalo

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: manrat.petaksub@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม 2. ศึกษากระบวนการจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม 3. นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ พระสังฆาธิการ คณะสงฆ์ ผู้นำชุมชนหมู่บ้านข้าราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในจังหวัดสมุทรสงคราม และนักวิชาการทางด้านการจัดการเชิงพุทธ จำนวน 25 รูปหรือคน เครื่องมือในการวิจัยใช้การสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์เนื้อหาเป็นเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของหน่วย พบว่า 1. ด้านจุดแข็ง วัดมีอบรมประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย 2. ด้านจุดอ่อน มีข้อจำกัดในการสื่อสารขาดแหล่งเงินทุนในการดำเนินการอบรม 3. ด้านโอกาส พระสงฆ์มีหน้าที่อบรมศีลธรรมแก่ชาวบ้าน 4. ด้านอุปสรรค ขาดความประสานงานจากหน่วยงานอื่น 2. กระบวนการในการบริหารจัดการที่ดี พบว่า 1. ด้านคน มีการให้บุคลากรทำงานตามบทบาทและหน้าที่ 2. ด้านเงิน มีงบประมาณในการลงพื้นที่ 3. ด้านวัสดุสิ่งของ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ 4. ด้านการจัดการ จัดเตรียมสถานที่ให้พร้อม 3. การบริหารจัดการที่ดี พบว่า 1. ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น มีการฝึกอบรมให้เหมาะสม 2. ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้

*Received July 28, 2024; Revised August 25, 2024; Accepted August 28, 2024

ระหว่างชุมชน 3. ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า 4. ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข เพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัยในหมู่บ้าน 5. ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง มีศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ
คำสำคัญ: รูปแบบ; การจัดการที่ดี; หน่วยอบรมประชาชน

Abstract

This research aimed: 1. To study the general conditions of the sub-district people training units in Samut Songkhram Province., 2. to study the management processes, of the sub-district people training units in Samut Songkhram Province. 3. To present a good management model of the district's people training units in Samut Songkhram Province, conducted by qualitative research. The key informants were the Sangha chiefs, the Sangha, community leaders, civil servants from related agencies in Samut Songkhram Province, and 25 Buddhist management scholars. The research instrument used was an in-depth interview script. Data were also collected from 10 participants in the focus group discussion. Data were analyzed by content descriptive interpretation.

The research results were found that: 1. The general management conditions of the sub-district people training units were found that 1. Strengths: The monasteries provided training for people free of charge. 2. Weaknesses: There were limitations in communication and a lack of financial resources for training. 3. Opportunities: Monks were responsible for teaching morality to teenagers. 4. Threats: There was a lack of coordination from other agencies. 2. Good management processes were found 1. Man: there are personnel to work according to their roles and responsibilities. 2. Money: there is a budget for going to the area. 3. Materials: Prepare materials and equipment. 4. Management: Management Prepare the place ready. Follow-up after training and summary of training results. 3. Good management found that 1. Assistance and assistance to local people There is appropriate training. 2. It is a center for coordination between temples, houses, and agencies where experiences and learning can be exchanged between communities. 3. It is a center for thinking of people from all groups 4. It is the center of power

in protecting the village to bring about peace. To monitor safety in the village.
5. It is a centre for accurate government information. There is a centre for reliable information.

Keyword: Good Governance Model; Sub-district Citizen Training Unit; Samut Songkhram Province

บทนำ

หน่วย อ.ป.ต. เป็นชื่อย่อมาจาก หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เป็นความคิดริเริ่มของคณะสงฆ์ ซึ่งมีเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินธโร) วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงร่วมกับกรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมกันก่อตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์หลัก 5 ประการ คือ 1. เพื่อสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตั้งอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้ช่วยเหลือตนเองได้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ 2. เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงานในการที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน เช่น ช่วยกันพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญก้าวหน้าตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้ประชาชนไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไป อยู่ในที่อื่นหรือไปขายแรงงานที่อื่น ช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับภูมิปัญญาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกันปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนมีศีลธรรม ซึ่งจะเป็นรากฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยกันพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่เราเรียกกันว่า สัมมาชีพ ทั้งนี้เพื่อที่จะหารายได้มาพัฒนาครอบครัว หมู่บ้าน และสังคมที่ตนอาศัยอยู่โดยไม่เลิกละงานหนักเอาเบาสู้ ยึดคิดว่า คนขยันย่อมหาทรัพย์ได้ 3. เพื่อเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า กล่าวคือ ใครมีความคิดอะไรที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์ที่จะนำมาพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญรุ่งเรืองให้มาแสดงออกที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เข้าทำนองที่ว่า ร่วมกันคิด ร่วมกันทำจะนำชาติให้เจริญ 4. เพื่อเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุขช่วยกันปกป้องพิทักษ์รักษาชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนในหมู่บ้านให้เกิดความปลอดภัยไม่ว่าจะเป็นโจรภัย อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย หรือภัยอื่น ๆ ให้ทุกคนนอนตาหลับ เข้าทำนองว่า ถึงคราวมีทุกข์ ช่วยกันแก้ไข ถึงคราวสุขสบายก็ไม่ตกอยู่ในความประมาท และ 5. เพื่อเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร (พิธีฐ เจริญสุข, 2543) อีกทั้ง ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่จากประสบการณ์ของบุคลากรในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ดังนี้ 1. ปัญหาด้านระยะเวลาและความเหมาะสมของสถานที่ในการอบรมเผยแผ่ธรรมของพระสงฆ์ในแต่ละ

ละครั้งนั้นขาดความเหมาะสม อาจน้อยเกินไปไม่สามารถให้ผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ 2. ปัญหาด้านความร่วมมือจากตัวของผู้เข้าอบรมเองที่ไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เป็นต้น 3. ปัญหาด้านความร่วมมือขององค์กรในแต่ละระดับชั้นซึ่งที่ผ่านมาในส่วนใหญ่นำบุคคลในแต่ละระดับมารวมกันอบรมพร้อมกัน ผลที่ได้นั้นจึงไม่สัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ตามโครงการนั้น ๆ คือ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้ได้ผลจริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต่อการอบรมในแต่ละครั้ง 4. ปัญหาด้านความร่วมมือขององค์กรภาคต่าง ๆ ที่ไม่สามารถแบ่งปันเวลาให้เหมาะสมตรงกันได้พร้อมกัน และ 5. ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้สื่อในการอบรม และอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีไม่เพียงพอต่อการให้การอบรมเผยแพร่ในแต่ละครั้ง เป็นต้น (กรมการศาสนา, 2540) นอกจากนี้ ยังพบปัญหาจากพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ ประธานหน่วยและคณะกรรมการของหน่วยบางแห่งอยู่คนละพื้นที่ คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดการส่งเสริมศีลธรรมและจริยธรรมแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง การให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดตั้งศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข ขาดนโยบาย และแผนงาน ต่างคนต่างทำงาน ขาดการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม ไม่มีการจัดวิทยากรมาอบรมผู้สูงอายุในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ขาดการประสานงานกับพัฒนาการประจำตำบล มาจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ขาดการดำเนินงานส่งเสริมจิตสาธารณะในการฝึกบำเพ็ญจิตภาวนาในวันสำคัญทางศาสนา ขาดการอบรมนักเรียนในเรื่องความกตัญญูกตเวทิตาในวันสำคัญต่าง ๆ ขาดการสนับสนุนให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลได้มีโอกาสนำเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์ประชาชนในชุมชนและมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณพัฒนาชุมชน และยังขาดนโยบายที่ชัดเจนจากหน่วยงานราชการที่สนับสนุนให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลข่าวสารที่แท้จริง

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จะได้ดำเนินการงานเพื่อมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนตามที่มหาเถรสมาคมได้กำหนดไว้ว่า เพื่อส่งเสริมสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้ออบรม คือ 1. ศีลธรรมและวัฒนธรรม 2. สุขภาพอนามัย 3. สัมมาชีพ 4. สันติสุข 5. ศึกษาสงเคราะห์ 6. สาธารณสงเคราะห์ 7. กตัญญูกตเวทิตาธรรม และ 8. สามัคคีธรรม แต่ก็ยังพบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ดังที่ กรมการศาสนา ระบุไว้ชัดเจนว่า "หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลทั่วประเทศ มีบางหน่วยไม่สามารถจะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้เนื่องจากขาดปัจจัยหลายประการ และปัญหาสำคัญ คือ ขาดบุคลากรและอุปกรณ์ที่จะมาสนับสนุนในการดำเนินงาน ขาดการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนของภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และศาสนา เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการทำงาน

ด้วยกันมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ต้องพัฒนาวิธีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบบทบาทหน้าที่ และผลงานในการสงเคราะห์ประชาชนตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังมีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่จากประสบการณ์ของบุคลากรในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ดังนี้ 1. ปัญหาด้านระยะเวลาและความเหมาะสมของสถานที่ ในการอบรมเผยแผ่ธรรมของพระสงฆ์ในแต่ละครั้งนั้นขาดความเหมาะสม อาจน้อยเกินไป ไม่สามารถให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ 2. ปัญหาด้านความร่วมมือจากตัวของผู้อบรมเองที่ไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เป็นต้น 3. ปัญหาด้านความร่วมมือขององค์กรในแต่ละระดับชั้นซึ่งที่ผ่านมาส่วนใหญ่นำบุคคลในแต่ละระดับมารวมกัน อบรมพร้อมกัน ผลที่ได้นั้นจึงไม่สัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ตามโครงการนั้น ๆ ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้ได้ผลจริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต่อการอบรมในแต่ละครั้ง 4. ปัญหาด้านความร่วมมือขององค์กรภาคต่าง ๆ ที่ไม่สามารถแบ่งปันเวลาให้เหมาะสม ตรงกันได้อย่างพร้อมกัน และ 5. ปัญหาอุปสรรคด้านการใช้สื่อในการอบรม และอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีไม่เพียงพอต่อการให้การอบรม เป็นต้น (พระครูสมุห์ดิฐภูมิ จิระมโฆ, 2565)

จากการสำรวจในพื้นที่ ๆ ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่พบว่า ยังขาดกระบวนการการนำหลักการบริหาร 4 M มาประยุกต์ใช้และยังพบปัญหาจากพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ ประธานหน่วย และคณะกรรมการของหน่วยบางแห่งอยู่คนละพื้นที่ คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจ ในการฝึกอบรม ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดการส่งเสริมศีลธรรมและจริยธรรมแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง การให้ความรู้ด้าน เศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดตั้งศูนย์รวมพลังในการ ป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข ขาดนโยบาย และแผนงาน ต่างคนต่างทำงาน ขาดการมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม ไม่มีการจัดวิทยากรมาอบรมผู้สูงอายุในด้าน การส่งเสริมสุขภาพอนามัย ขาดการประสานงานกับพัฒนาการประจำตำบลมาจัดอบรมให้ ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ขาดการดำเนินงาน ส่งเสริมจิตสาธารณะในการฝึกบำเพ็ญจิตภาวนาในวันสำคัญทางศาสนา ขาดการอบรม นักเรียนในเรื่องความกตัญญูกตเวทิตาในวันสำคัญต่าง ๆ ขาดการสนับสนุนให้หน่วยอบรม ประชาชนประจำตำบลได้มีโอกาสนำเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์ ประชาชนในชุมชนและมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณพัฒนาชุมชน และ ยังขาดนโยบายที่ชัดเจนจากหน่วยงานราชการที่สนับสนุนให้หน่วยอบรมประชาชนประจำ ตำบลเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงทั้งข้อมูลด้านพื้นที่ ด้านประชากร ด้านอาชีพ เพื่อให้สามารถสืบค้นข้อมูลในการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระครูอาทรวรชिरกิจ (มานะ ฐานิสโร), 2562)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใน

จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลอันเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น อีกทั้ง ยังเป็นกรณีศึกษาของการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในพื้นที่อื่น ๆ ได้อีกประการหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษากระบวนการในการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ พระสังฆาธิการ คณะสงฆ์ ผู้นำชุมชนหมู่บ้าน ข้าราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในจังหวัดสมุทรสงคราม และนักวิชาการทางด้านการจัดการเชิงพุทธ จำนวน 25 รูปหรือคน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกจากการสุ่มแบบเจาะจงตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มที่เหมาะสม การสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่มเฉพาะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาเป็นเชิงพรรณนาและความถี่ของข้อมูลการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า 1. ด้านจุดแข็ง (Strengths) พบว่า การบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสมุทรสงครามธานีมุ่งเน้นให้บริการและอบรม

ประชาชนอย่างเสรีและไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยคณะกรรมการจะถูกคัดเลือกจากประชาชนในพื้นที่และมีความเชื่อถือ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับในสังคมท้องถิ่น ด้วยการรับฟังปัญหาและการตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2. ด้านจุดอ่อน (Weaknesses) พบว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงครามยังขาดการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและงบประมาณในการสนับสนุนในการดำเนินงานของตน ไม่มีความสะดวกในการจัดการอบรมและเผยแพร่พระพุทธรูปศาสนาของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย เช่นขาดการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ 3. ด้านโอกาส (Opportunities) พบว่า พระสงฆ์และวัดมีบทบาทสำคัญเป็นตัวแทนของคุณค่าและความดีในสังคมโดยเป็นสัญลักษณ์ของศรัทธาและศีลธรรมตั้งแต่อดีตโบราณ การสอนและส่งเสริมศีลธรรมให้แก่วัยรุ่นมีความสำคัญเพื่อลดความเสี่ยงจากความห่างเหินในครอบครัวและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารช่วยสร้างพื้นที่การเรียนรู้และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับศีลธรรมและคุณธรรมเพื่อสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน 4. ด้านอุปสรรค (Threats) พบว่า การอบรมและการส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาขาดความประสานงานและการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ทำให้เกิดความไม่เพียงพอในการเข้าถึง

2. กระบวนการในการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า 1. ด้านคน พบว่า บุคลากร มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การฝึกอบรม และการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีจะช่วยให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ด้านเงิน พบว่า มีการจัดหางบประมาณเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้องค์กรหรือบุคคลสามารถวางแผนและควบคุมการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ด้านวัสดุสิ่งของ พบว่า มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการอบรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การอบรมเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์ไฮเทคที่ทันสมัย เช่น โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ ลำโพง และไมโครโฟน เป็นหัวใจหลักในการถ่ายทอดเนื้อหา 4. ด้านการจัดการ พบว่า การจัดการอบรมเป็นกระบวนการที่ต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนและการเตรียมการเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน วิเคราะห์ผู้เข้าอบรมเพื่อออกแบบเนื้อหาและวิธีการอบรมให้เหมาะสม จัดทำแผนการอบรมที่ครอบคลุมหัวข้อ เนื้อหา กิจกรรม และตารางเวลา รวมถึงการจัดทำสื่อการสอนและเอกสารประกอบ การดำเนินการอบรมต้องมีการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ให้พร้อม การประเมินผลการอบรมเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยวัดความเข้าใจ

3. การบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า 1. ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น พบว่า

การจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงครามเน้นการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอาชีพให้เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยการวางแผนและดำเนินการต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน การเลือกวิทยากรมีความเชี่ยวชาญ เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีและยั่งยืนในการพัฒนาชุมชน การส่งเสริมการฝึกอบรมให้เป็นกิจกรรมเปิดกว้างและไม่แยกแยะ เพื่อสร้างสังคมที่มีความสามัคคีและมั่นคง การพัฒนาบ้าน วัด และโรงเรียนเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและสังคมที่มีความสามัคคีในชุมชน การส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความสามัคคีระหว่างสมาชิกในชุมชน การร่วมมือกันในการพัฒนาและปรับปรุงต่อไปอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างชุมชนที่ยั่งยืนและเจริญรุ่งเรือง 2. ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน พบว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลสร้างพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุมประชาคม สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ด้านอาชีพ และกิจกรรมทางศาสนา เพื่อสร้างและรักษาประเพณีและศีลธรรมในชุมชนอย่างยั่งยืน การสนับสนุนกิจกรรมเหล่านี้เสริมสร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงชุมชนให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งให้กับชุมชนในด้านต่าง ๆ อีกด้วย 3. ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ท้องถิ่น เทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง โดยการร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนผ่านการอบรมประชาชนและการสนับสนุนเยาวชนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐกิจพื้นที่ และเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนอย่างยั่งยืน การทำงานร่วมกันนี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสังคมที่มั่นคงและเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน โดยการมีการแบ่งหมวดหมู่งานและการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ไม่มีส่วนใดของชุมชนถูกละเลย และเพื่อสร้างโอกาสให้กับเยาวชนได้มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ช่วยให้สังคมมีความพร้อมในการเผชิญหน้ากับภัยต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและสร้างสังคมที่มีความสร้างสรรค์และเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน 4. ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข พบว่า การร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชนในการสร้างความสงบสุขในหมู่บ้านมีหลักการที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมปรึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงาน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดและข้อเสนอ เพื่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง การให้การสนับสนุนและทรัพยากรจากภาครัฐเป็นสำคัญในการประชุมปรึกษา นอกจากนี้ การจัดอบรมและแนะนำของคณะสงฆ์และหน่วยอบรมประชาชนในตำบลเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในชุมชน การสร้างเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็น

เอกลักษณ์ของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างสังคมที่มีความสุขและมีคุณค่าในระยะยาว การสร้างความสามัคคีและสันติสุขในชุมชนจึงเป็นเป้าหมายที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของสังคมไทยในทั้งระยะสั้นและระยะยาว 5. ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง พบว่า การเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการข้อมูลที่เชื่อถือได้แก่ประชาชน ศูนย์ข้อมูลควรมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายและการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร ควรมีการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทันทั่วถึง และควรสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานเพื่อเป็นที่ยึดถือในหมู่ประชาชนว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ด้านจุดแข็ง พบว่า การบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสมุทรสงครามธานีมุ่งเน้นให้บริการและอบรมประชาชนอย่างเสรีและไม่เสียค่าใช้จ่าย ด้านจุดอ่อน พบว่า ขาดการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และงบประมาณในการสนับสนุนในการดำเนินงานของตน ไม่มีความสะดวกในการจัดการอบรมและเผยแพร่พระพุทธศาสนาของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย เช่นขาดการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คณะกรรมการในการดำเนินงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลยังมีน้อยและไม่เพียงพอต่องานที่รับผิดชอบ มีข้อจำกัดในการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ยังขาดแหล่งเงินทุนและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านโอกาส พบว่า พระสงฆ์และวัดมีบทบาทสำคัญเป็นตัวแทนของคุณค่าและความดีในสังคมโดยเป็นสัญลักษณ์ของศรัทธาและศีลธรรมตั้งแต่อดีตโบราณ การสอนและส่งเสริมศีลธรรมให้แก่วัยรุ่นมีความสำคัญเพื่อลดความเสี่ยงจากความห่างเหินในครอบครัวและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ ด้านอุปสรรค พบว่า การอบรมและการส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาขาดความประสานงานและการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ทำให้เกิดความไม่เพียงพอในการเข้าถึงและการเรียนรู้ในหลักธรรมนี้ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การปรับปรุงระบบการส่งเสริมและการเรียนรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเป็นสิ่งที่สำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเข้าใจและสันติภาพในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

พระครูพิฑูรณคราภิรักษ์ (อนุชาติ อยู่ยิ่ง) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดพิจิตร คณะสงฆ์ได้รับรู้ผลของการวิเคราะห์ SWOT จุดแข็งอยู่ที่คณะสงฆ์ใกล้ชิดประชาชน มีความเชื่อถือและศรัทธาต่อกัน ร่วมมือกันทำงาน จึงบริหารโครงการได้ผลดี ด้านจุดอ่อน คือ บุคลากรที่มีความสามารถมาจำนวนน้อยไม่พอที่จะช่วยงาน ด้านโอกาส คือ การกระจายอำนาจให้แต่ละอำเภอได้ทำงานอย่างอิสระ ด้านปัญหาอุปสรรค คือ ทักษะการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของบุคลากรมีน้อยและขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีจากส่วนราชการ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิเทศกัลยาณธรรม (ฐิติกร กลยานธมโม) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจุดแข็ง ได้แก่ พระธรรมทูตมีความรู้ความสามารถ มีบริเวณวัดที่สวยงามร่มรื่นเป็นสัปปายะ วัดมีบรรยากาศของความเป็นพระพุทธศาสนา ได้รับการสนับสนุนจากคณะสงฆ์ไทย พุทธศาสนิกชนชาวไทยในสหรัฐอเมริกา มีศรัทธาเข้มแข็ง มีความเป็นกัลยาณมิตร จุดอ่อน ได้แก่ ภาษาในการสื่อสาร สถานที่คับแคบ การคงอยู่ของพระธรรมทูต การปรับตัวเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมตะวันตก ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โอกาส ได้แก่ วิปัสสนากรรมฐานเป็นที่นิยม พุทธศาสนิกชนมีความต้องการวัดไทยสูง สิทธิและเสรีภาพในการนับถือศาสนา ความปลอดภัย คุณภาพชีวิต อุปสรรค ได้แก่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การคมนาคมช่องทางการสื่อสาร พุทธศาสนิกชนมีจำนวนน้อย ข้อจำกัดด้านกฎหมาย

2. กระบวนการในการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม กระบวนการในการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ด้านคน บุคลากรมีความสำคัญในการทำงานในองค์กร หน่วยงาน หรือสถาบัน โดยมีบทบาทและหน้าที่ที่หลากหลายตามความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง รวมถึงผู้บริหาร ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่และพนักงาน รวมถึงบุคลากรสนับสนุน ด้านเงิน การจัดทำงานงบประมาณเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้องค์กรหรือบุคคลสามารถวางแผนและควบคุมการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประโยชน์หลายด้าน เช่น การช่วยในการวางแผนระยะยาว การจัดสรรทรัพยากร การควบคุมค่าใช้จ่าย การสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการสนับสนุน การตัดสินใจ และการประเมินผลการดำเนินงาน ด้านวัสดุสิ่งของ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการอบรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การอบรมเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์ไฮเทคที่อุปกรณ์ เช่น โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ ลำโพง

และไมโครโฟน ด้านการจัดการ พบว่า การจัดการอบรมเป็นกระบวนการที่ต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนและการเตรียมการเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน วิเคราะห์ผู้เข้าอบรมเพื่อออกแบบเนื้อหาและวิธีการอบรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาปรีชา เขมนนโท (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักอริยาบทธรรมเพื่อการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการงาน การบริหารปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร 4M's ร่วมกัน 1. ด้านคน 2. ด้านเงิน 3. ด้านวัสดุ 4. ด้านการจัดการ เชื่อมโยงกับแผนการบริหารหลักพุทธธรรมอริยาบท 4 ร่วมกัน 1. ฉันทะ 2. วิริยะ 3. จิตตะ 4. วิมังสาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานมีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูขันตยาภิรักษ์ (บรรยง ปุณฺโณ) (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของคณะสงฆ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของคณะสงฆ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นั้นพบว่า การวัดผลและประเมินผลการจัดการเป็นปัจจัยที่สนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารต้องรู้จักเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมและประหยัดที่สุด ด้านคน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและโรงเรียน

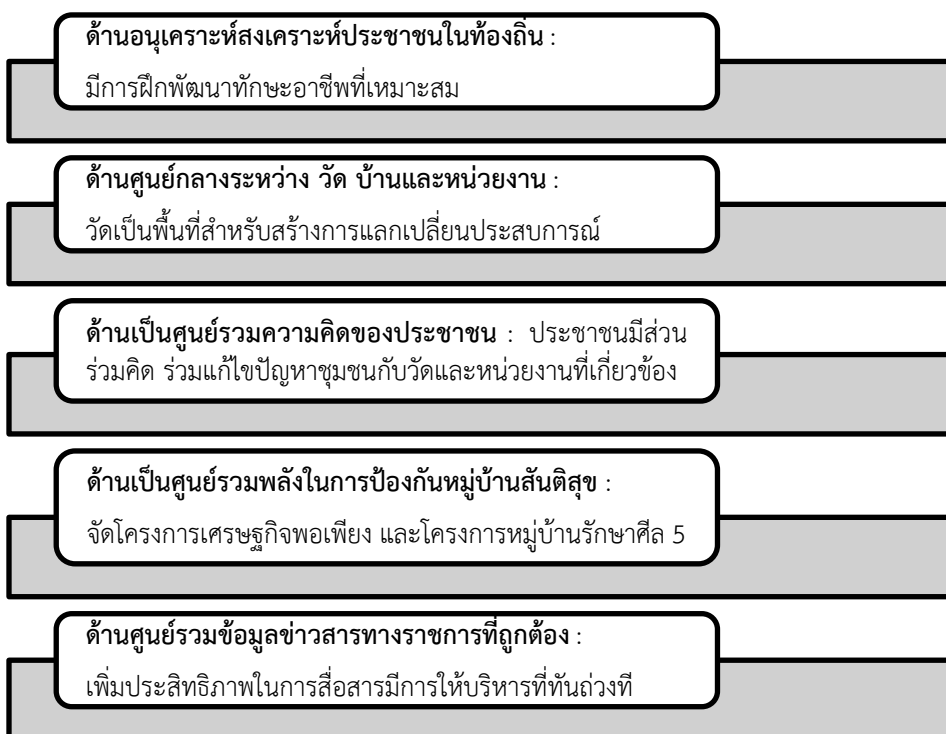
4. การบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม การบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น พบว่า การจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงครามเน้นการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอาชีพให้เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน พบว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลสร้างพื้นที่สำหรับแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ระหว่างชุมชนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประชุมประชาคม, สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ด้านอาชีพ และกิจกรรมทางศาสนา เพื่อสร้างและรักษาประเพณีและศีลธรรมในชุมชนอย่างยั่งยืน ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ท้องถิ่นเทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง โดยการร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชนผ่านการอบรมประชาชนและการสนับสนุนเยาวชนในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐกิจพื้นที่ และเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนอย่างยั่งยืน ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข พบว่า การร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน

ในการสร้างความสงบสุขในหมู่บ้านมีหลักการที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมปรึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงาน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดและข้อเสนอ เพื่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง พบว่า การเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการข้อมูลที่เชื่อถือได้แก่ประชาชน ศูนย์ข้อมูลควรมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายและการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร มีการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทันทั่วถึง และควรสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานเพื่อเป็นที่นับถือในหมู่ประชาชนว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูอาทรวชิรกิจ (มานะ ฐานิสโร) (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1. ด้านการสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น 2. ด้านการเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน 3. ด้านการเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า 4. ด้านการเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข และ 5. ด้านการเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสาร โดยแต่ละองค์ประกอบได้มีการวางแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิจิตรวัชชัย (ขวัญชัย วรบุญโญ) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานุเคราะห์เพื่อเพิ่มพูนทักษะการทำงานให้ทันสมัยมากขึ้นนำนวัตกรรมใหม่ ๆ สอดแทรกไปในภาระงานทุกเรื่อง ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรมการจัดกิจกรรมมุ่งใจให้ประชาชนยึดถือการรักษาศีล 5 โดยจัดวัดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านข้อมูล สารสนเทศ ที่ทันสมัย ด้านสุขภาพอนามัยวัดเป็นต้นแบบด้านสาธารณสุขมูลฐาน ด้านสัมมาชีพ ส่งเสริมให้ประชาชน ถวายทอดให้กับเด็กเยาวชนรุ่นหลัง ด้านสันติสุข พัฒนาผู้นำต้นแบบรักษาศีล 5

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ที่แสดงสามารถอธิบายการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดังนี้

1. ด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในท้องถิ่น มีการวางแผนในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะอาชีพให้เหมาะสมตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน และหน่วยงาน จัดให้มีการสร้างพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ระหว่างชุมชน โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ด้านอาชีพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 3. ด้านเป็นศูนย์รวมความคิดของประชาชนทุกหมู่เหล่า การมีส่วนร่วมระหว่างวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการวางแผนร่วมกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลร่วมกันคิดร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนเปิดโอกาสให้กับเยาวชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยพัฒนาพื้นฐานของตนเองเป็นสำคัญปรับปรุงการทำงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 4. ด้านเป็นศูนย์รวมพลังในการป้องกันหมู่บ้านให้เกิดสันติสุข หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดโครงการเศรษฐกิจพอเพียงสร้างความเข้มแข็งและความสุขให้กับชุมชน เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 สร้างสุขภายใต้นโยบายของมหาเถรสมาคม 5. ด้านเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ถูกต้อง การเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารต้องให้บริการข้อมูลที่เชื่อถือได้แก่ประชาชน ศูนย์ข้อมูลควรมีความชัดเจนและเข้าใจง่ายในการสื่อสารข้อมูล การใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารมีความสำคัญ ให้บริการข่าวสารแก่ประชาชนและสร้างความโปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในการจัดกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์ในการพัฒนาชุมชน
2. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนโครงการพัฒนาอาชีพให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้า
3. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมสัมมนาเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในการจัดกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์เพื่อใช้ในการอนุเคราะห์สงเคราะห์ประชาชน
2. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนโครงการพัฒนาอาชีพให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าชุมชน
3. คณะสงฆ์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมสัมมนาเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. ควรศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์อื่น

3. ควรศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2540). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระครูขันตยาภิรักษ์ (บรรยง ปุณฺโณ). (2562). *การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของคณะสงฆ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูพิฑูรณคราภิรักษ์ (อนุชาติ อยู่ยิ่ง). (2564). *การพัฒนาการบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของคณะสงฆ์จังหวัดพิจิตร* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวิเทศกัลยาณธรรม (ฐิติกร กลยาณธมฺโม). (2564). *การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวิวิธวัชชัย (ขวัญชัย วรปุณฺโณ). (2564). *การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาชุมชนของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดพิจิตร* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสมุห์ดิฐภูมิ จิรธมฺโม. (2565). รูปแบบการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(2), 352-366.
- พระครูอาทวชิรกิจ (มานะ ฐานิสฺสโร). (2562). *การพัฒนาการจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร* (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาปรีชา เขมนนโท. (2562) การประยุกต์หลักกัทธิบาทธรรมเพื่อการบริหารจัดการ
สำนักปฏิบัติธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิ
บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- พิสิฐ เจริญสุข. (2543). การปฏิบัติงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล. กรุงเทพฯ:
กรมการศาสนา.